

FÖRBESIKTNING

Tolvskillingen 3
Hallmansvägen 78, 554 48 Jönköping

Som köpare till denna fastighet är det viktigt att ta del av hela protokollet samt säkerställa att man förstått innebörden av det som står skrivet. Du som köpare har möjlighet att ta del av besiktningsutlåtandet genom att boka en köpargenomgång. För bokning av köpargenomgång kontakta ansvarig mäklare.

Om du som spekulant har frågor om besiktningsutlåtandet är du välkommen att kontakta mig direkt på mail.
Skriv med adress för aktuellt objekt och era kontaktuppgifter så återkommer jag så snart jag kan.

Med vänliga hälsningar
Mikael Svensson, Besiktningsman
Byggrådet Besiktning Sverige AB
mikael.svensson@byggradetab.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INTRODUKTION	4
UTLÅTANDE ÖVER FÖRBESIKTNING	5
1. BESIKTNING	6
2. OKULÄR BESIKTNING	7
3. RISKANALYS	12
4. FORTSATT TEKNISK UTREDNING	13
5. BILAGA I: FOTODOKUMENTATION	14
6. BILAGA II: OKULÄR ELINSTALLATIONSKONTROLL	15
7. BILAGA III: OKULÄR KONTROLL AV VATTEN OCH AVLOPP	17
9. BILAGA V: LITEN BYGGORDBOK	18
10. BILAGA VI: TEKNISK MEDELLIVSLÄNGD FÖR BYGGNADSDELAR OCH BYGGKONSTRUKTIONER	19

INTRODUKTION

Att köpa ett hus är för de flesta den enskilt största affären i livet. Därför är det viktigt att man har så mycket relevant information som möjligt innan man tar ett beslut. I vårt yrke som oberoende besiktningstekniker är det vår uppgift att klargöra skicket på byggnaden så att samtliga inblandade parter är överens.

När du läser detta besiktningsutlåtande är det därför viktigt att säkerställa att du förstår innebörden av det som står skrivet, samt är införstådd i vad som ingår i besiktningen. Längre ner i utlåtandet finns en teckenförklaring över hur vi graderar anmärkningar. Detaljerna om besiktningens omfattning framgår av de bifogade villkoren.

HIGHLIGHTS - ATT TÄNKA PÅ

- Ett äldre hus är inte nödvändigtvis sämre än ett nytt, men det är byggt efter dåtidens normer och krav. De har ofta unika detaljer, material och arkitektur som inte alltid finns i moderna hus, på gott och ont. Se skillnaderna som en del av husets personlighet.
- Med ett nyare hus kan man förvänta sig lägre driftkostnader och fler smarta tekniska lösningar, men även de kräver skötsel och kan ha egna problem.
- Riskkonstruktioner kan förekomma i både nya och äldre hus. En riskkonstruktion är ett begrepp som ofta används inom bygg- och fastighetsbranschen för att beskriva en byggnadsdel eller teknisk lösning som har en förhöjd risk för skador eller problem över tid.
- En notering i besiktningsutlåtandet behöver inte betyda fel. Flera av de anmärkningar som vanligtvis noteras är inte fel (i ordets korrekta bemärkelse) utan i stället helt förväntade med hänsyn till byggnadens ålder och konstruktion eller andra rådande omständigheter. Även om anmärkningen i fråga inte är på grund av ett felaktigt utförande, upplyser vi dig ändå om riskerna.
- Teknisk livslängd är ett "bäst före" datum. Teknisk livslängd är den beräknade tid en byggnadsdel eller installation förväntas fungera innan den behöver bytas ut eller renoveras. Men med rätt förutsättningar och underhåll kan många delar hålla längre än den tekniska livslängden.
- Denna besiktning ersätter inte en köparens undersökningsplikt, men kan utgöra en del av den. För att juridiskt överta detta besiktningsutlåtande krävs att du kontaktar oss för utförande av köpargenomgång. Vid en köpargenomgång gäller samma villkor och ansvar som vid en besiktning beställd av köpare.
- Du som spekulant är alltid välkommen att kontakta oss med frågor om besiktningen.

EN HÄLSNING FRÅN FÖRETAGET & BESIKTNINGSTEKNIKERN

Vi tar vårt arbete på stort allvar och gör vad vi kan för att hjälpa för er i en av livets största affärer. Förälska dig i ytan, vi tar hand om djupet.

Om du som spekulant har frågor om besiktningsutlåtandet är du välkommen att kontakta mig direkt på mail. Skriv med adress för aktuellt objekt och era kontaktuppgifter så återkommer jag så snart jag kan.

Med vänliga hälsningar
Mikael Svensson, Besiktningstekniker
Byggrådet Besiktning Sverige AB
mikael.svensson@byggradetab.se

UTLÅTANDE ÖVER FÖRBESIKTNING

FASTIGHETSINFORMATION

Fastighetsbeteckning:	Tolvskillingen 3
Adress:	Hallmansvägen 78
Postnummer och Ort:	554 48 Jönköping
Kommun:	Jönköping
Fastighetsägare:	Lars-Göran och Inger Persson

UPPDRAGSINFORMATION

Uppdragsgivare:	Samma som ovan.
Uppdragsnummer:	25-26-154
Besiktningsman:	Mikael Svensson
Telefon:	033-27 27 78
Epost:	info@byggradetab.se /// mikael.svensson@byggradetab.se
Besiktningsdag:	2026-04-08 klockan 09.00
Närvarande:	Lars-Göran och Inger Persson
Besiktningsens genomförande och omfattning:	Enligt bifogad villkorsbilaga för överlåtelsebesiktning version 2026.1.

1. BESIKTNING

TILLHANDAHÅLLNA HANDLINGAR SAMT INFORMATION FRÅN UPPDRAGSGIVAREN

Tillhandahållna handlingar:	Radonprotokoll efter mätning 2020 och 2021
Information från uppdragsgivare:	Under denna rubrik är samtliga uppgifter lämnade av fastighetsägare eller dess ombud. Uppgifterna är inte kontrollerade av besiktningsmannen. Nuvarande ägare förvärvade fastigheten 1995
Finns erforderliga bygglov?	Ja.
Finns våtrumsintyg?	Nej.
Har radonmätning utförts?	Ja, 2 st. mätningar har gjorts 2020 och 2021 med årsmedelvärde på 120-190Bq/m ³
Känd förekomst av blåbetong?	Nej.
Har det noterats någon avvikande lukt?	Nej.
Har det tagits bort några bärande väggar vid ändring av planlösning?	Nej.
Fungerar all maskinell utrustning i fastigheten?	Ja.
Renoveringar och underhåll:	Här kommer ett urval över renoveringar som gjorts, se komplett lista hos fastighetsmäklaren. 1999 Dränering av 3 sidor och värmeisolering med Pordrän utfört av TransAB. 1998 Nytt takpapp på hustaket och garagetaket. 2002 Badrum på övre plan. 2005 Installation av treglasfönster. 2008 Installation av värmepump luft/vatten. 2009 Installation av eldriven garageport. 2013 - 2024 Vitvaror. 2016 Utbyggnad av balkongen med inglasning av denna. 2017 Renovering av golv i bastun, kakel i duschrum i källaren. 2019 Renovering i köket. 2023 Installation av bergvärmepump. 2024 Omläggning av papptaket på huset.
Upplysningar om kända fel:	Det finns sprickor/putssläpp lokalt på väggar i källaren.
Övriga upplysningar:	Huset är omdränerat 1999 med pordrän Transab.

2. OKULÄR BESIKTNING

Särskilda förutsättningar vid besiktningen:	Byggnaden var vid besiktningsstillfället fullt möblerad. Besiktning har skett av de delar som varit åtkomliga utan omflyttning av möbler och belamrade ytor. Bakomliggande ytor ingår i köparens undersökningsplikt. För ytor, utrymmen och byggnadsdelar som noterats helt eller delvis ej besiktningsbara eller belamrade har besiktningsmannen inget ansvar. Om inget annat anges är byggnadens exteriör besiktad från mark.
Muntliga uppgifter:	Avsikten har varit att i detta utlåtande redovisa samtliga förhållanden, som framkommit vid besiktningen och då även samtliga muntliga uppgifter av någon betydelse som lämnats av besiktningsmannen vid besiktningen. <i>Skulle någon muntlig uppgift av betydelse ha utelämnats eller blivit felaktigt återgiven, enligt beställarens uppfattning, har beställaren att snarast och helst inom sju dagar meddela besiktningsmannen vad som enligt beställarens uppfattning skall ändras i utlåtandet.</i> Om sådant meddelande inte lämnats inom ovan angiven tid kan inte besiktningsmannen göras ansvarig för eventuella brister i utlåtandet, som på så sätt kunnat rättas.
Väderlek:	Ca 4°C och sol/moln.
Byggnadstyp:	Friliggande villa 1 plan med souterrängkällare.
Byggnadsår:	1968.
Grundläggning:	Souterrängkällare med murad grundmur och mellanliggande betongplatta på mark.
Stomme:	Murad grundmur av cementhålstén och mellanbjälklag av betong.
Fasad:	Kalksandsten (Mexi).
Fönster:	3 glas isolerfönster och 2 glas kopplade i garage.
Yttertak:	Låglutande papptak.
Uppvärmning:	Jordvärmepump samt luft-vattenvärmepump via vattenburna radiatorer. Elgolvvärme i badrum på övre plan och insatskamin.
Ventilation:	Självdrag, förstärkt med fuktstyrd mekanisk våtrumsfläkt i badrum.
Vatten och avlopp:	Kommunalt.

TECKENFÖRKLARING

Besiktningsmannen noterar det som bedöms vara relevant för en köpare att känna till i form av fel, avvikelser eller brister som kan medföra risk för skada. Även information om en viss konstruktion, åtgärd eller teknisk lösning i huset noteras där detta bedöms vara relevant.

--- Om inga specifika anmärkningar görs för ett utrymme eller byggnadsdel redovisas detta med tre streck. Dock gäller eventuell förekomst av allmänna/generella anmärkningar.
Observera att skavanker, slitage på ytskikt eller andra i sammanhanget obetydliga upplysningar inte noteras.

▲ Denna symbol används när besiktningsmannen hänvisar till en riskanalys.
Om besiktningsmannen med sin allmänna kunskap om svagheter i en viss konstruktion eller om andra förhållanden bedömer att det finns risk för andra väsentliga fel än de som framkommit vid den okulära besiktningen alternativt påtaglig risk för framtida skador förtydligas detta med en riskanalys.

◆ Denna symbol används när besiktningsmannen hänvisar till en rekommendation om fortsatt teknisk utredning.
Om besiktningsmannen upptäcker en pågående/spår av/misstänkt skada rekommenderas en fortsatt teknisk utredning för att säkerställa orsak, omfattning och vid behov lämplig åtgärd.
Denna typ av utredning ingår inte i en överlåtelsebesiktning.

Om ett utrymme eller en konstruktion av någon anledning inte är besiktningsbar ska detta framgå i besiktningsutlåtandet.

NOTERINGAR

HUVUDBYGGNAD

UTVÄNDIGT

Markförhållanden:		Lokalt lutar markytan mot huset och kondensvatten leds inte bort från luftvärmepumpens utedel. Det förekommer växter intill huset. <i>Mark under trall/altan ej besiktningsbar.</i>
Grundmur/sockel:		Sprickor/puts/färgsläpp förekommer. Delar av det utvändiga fuktskyddet är synligt ovan mark och täcklisten är bristfälligt ansluten/otät.
Fasad:		Sprickor förekommer i tegelfasaden.
Fönster/dörrar:		Ytterdörrar saknar tröskelbleck.
Hängrännor/stuprör:		Fals på stuprör är vänd mot fasaden, vid ev. stopp i dagvattenledning finns risk för att röret går isär och vatten stänker mot fasaden.
Yttertak:	▲	Låglutande/platt papptak med taksarg och invändig vattenavrinning är en riskkonstruktion, se riskanalys 3:1. Färgsläpp förekommer lokalt på plåtdetaljer.
Garage (ut och invändigt):	◆ ▲	Mikrobiell påväxt på insida yttervägg, se fortsatt teknisk utredning 4:1. Yttertaget av papp är äldre, se riskanalys 3:2. Sprickor/färgsläpp noterades på golv och väggar.
Uterum:		---
Övrigt:		Altan/trallgolvet i söderläge har sättningar.

INVÄNDIGT

SOUTERRÄNGPLAN

Allmänt:	 Äldre typ av suterrängkällare är en riskkonstruktion, se riskanalys 3:3 På delar av klinkerplattorna i källaren noterades lokalt hålrumsljud. Även om detta inte anses kunna leda till kritiska skador finns det en ökad risk för att de berörda plattorna kan spricka vid hård belastning.
Entréhall och passage:	---
Gillestuga:	Se "Souterrängplan - Allmänt"
Trappförråd:	---
Toalett:	Äldre toalettutrymme utan tätskikt på golvet.
Pentry:	Fuktskydd saknas under kyl och i botten av diskbänkskåpet.
Hobbyrum:	---
Pannrum:	Spillvatten/skvallerrör från expansionskärl ej anslutet till avlopp eller golvbrunn och det finns inget tätskikt på golvet.
Tvättstuga med dusch:	Dörrkarm till bastu placerad i våtzon 1 nära dusch.
Bastu:	---
Matkällare:	---
Klädkammare:	---
Sovrum 1:	---
Sovrum 2:	---

ÖVRE PLAN

Trappa:	---
Allrum:	---
Passage:	---
Sovrum 1:	---
Sovrum 2:	---
Sovrum 3:	---
Badrum:	 Våtutrymme enligt äldre branschstandard, se riskanalys 3:4.
Toalett:	Äldre wc-utrymme utan tätskikt på golv.
Entréhall:	---
Kök:	Det finns inget fuktskydd i botten av diskbänkskåpet.
Matplats:	---
Vardagsrum:	---

VINDAR

Vindsutrymme ovan
huvudbyggnad: *Vindsutrymmet är ej besiktningsbart då lucka saknas.*

Vindsutrymme ovan
garage: *Vindsutrymmet är ej besiktningsbart då lucka saknas.*

3. RISKANALYS

Om besiktningsmannen med sin allmänna kunskap om svagheter i en viss konstruktion eller om andra förhållanden bedömer att det finns risk för andra väsentliga fel än de som framkommit vid den okulära besiktningen alternativt påtaglig risk för framtida skador förtydligas detta med en riskanalys.

3:1 Yttertaket av papp är äldre.

Yttertaket av papp är äldre och bedöms ha uppnått/passerat tekniskt väntad livslängd som är 20 år. Yttertaketets ålder och ev. brister som noterats medför risk för läckage och fuktnrelaterade skador i underliggande konstruktioner.

3:2 Låglutande/platt papptak med taksarg och invändig vattenavrinning är en riskkonstruktion.

Låglutande/platt papptak med taksarg och invändig vattenavrinning är en riskkonstruktion. Låglutande/platta tak löper av naturliga skäl större risk att drabbas av skador eftersom regn/smältvatten inte leds av taket lika effektivt. Kritiska punkter på taket är vid huvar, skorstenar, infästningar, takbrunnar och takavslut. Det finns risk för läckage och fuktnrelaterade skador i underliggande konstruktioner.

3:3 Äldre typ av suterrängkällare är en riskkonstruktion.

I källaren noterades puts-/färg/tapetsläpp, lokala fuktgenomslag.

En äldre suterrängkällare av denna typ skiljer sig från dagens konstruktionslösningar främst med hänsyn till tjocklek och utförande av utvändig och underliggande isolering samt kapillärbrytande skikt. Källaryttermväggar och betongplattan utsätts därför i regel för mer eller mindre permanent fuktpåverkan från angränsande mark och denna fukt riskerar att påverka byggnaden negativt. Påbyggda konstruktioner av organiskt material riskerar att drabbas av problem och skador i form av fukt, röta mögel och elak lukt. Även täta ytskikt som tex. limmade plastmattor riskerar att släppa från underlaget och limmet kan lösas upp och avge elak lukt. I denna typ källare bör man undvika just organiska & täta material mot väggar och golv på grund av riskerna för just naturlig fuktvandring och mikrobiell påväxt. Överväg därför att ersätta de ev. påbyggda och reglade golv/väggkonstruktionerna och eventuella täta och organiska material med fuktsäkra alternativ eller lösningar.

3:4 Våtutrymme enligt äldre branschstandard.

Våtutrymmet är äldre och är byggt enligt äldre branschstandard. Byggnormer/branschregler utvecklas med tiden och vissa metoder/lösningar som var godkända förr är inte det idag. Utrymmenas ålder och ev. noterade brister medför risk för läckage med fuktnrelaterade skador som följd.

4. FORTSATT TEKNISK UTREDNING

Under denna rubrik listas de brister, fel eller skador som bör undersökas vidare för att fastställa orsak och omfattning.

En sådan fortsatt teknisk utredning ingår inte i besiktningen. Köpare/säljare kan begära fortsatt teknisk utredning för att om möjligt klarlägga orsak och omfattning av brist, fel eller pågående skador, förutsatt att fastighetsägaren lämnar sitt uttryckliga medgivande.

4:1 Mikrobiell påväxt på yttervägg.

Inne i garaget noterades mikrobiell påväxt på yttervägg lokalt.

Garaget är delvis ouppvärmrt och kan antyda att utrymmet tillförs fukt ev. i samband med att man kört in blöt bil, och eller att klimatet är så fuktig så att mikroorganismer kan tillväxa.

För att komma till rätta med detta, kan fukttillförseln behöva minskas. Det kan göras genom att man tillför värme och att utrymmet periodvis avfuktas.

För att säkerställa orsaken till och omfattningen av den mikrobiella påväxten rekommenderas en fortsatt teknisk utredning.

Borås 2026-04-08

Byggrådet Besiktning Sverige AB

Mikael Svensson, Besiktningsman

5. BILAGA I: FOTODOKUMENTATION

I denna bilaga visas ett urval av de foton som tagits vid besiktningstillfället.

Vy yttertak.

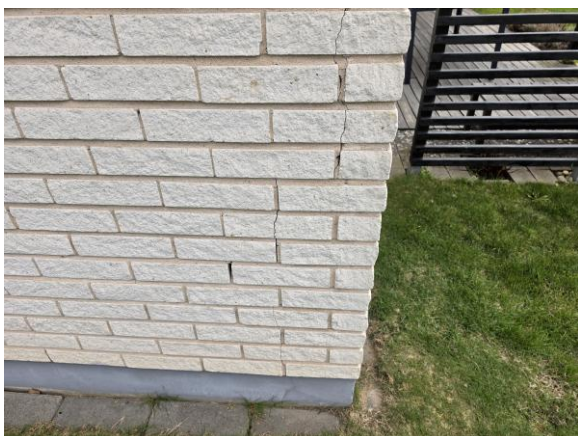
Vy yttertak.

Kondensvatten leds inte bort från luftvärmepumpens utedel.

Det förekommer växter intill huset.

Sprickor förekommer i tegelfasaden.

Spillvatten/skvallerrör från expansionskärl ej anslutet till avlopp eller golvbrunn.

6. BILAGA II: OKULÄR ELINSTALLATIONSKONTROLL

UPPDRAGETS OMFATTNING

Bedömningar och rekommendationer grundar sig på säljarens uppgifter, okulär översyn, stickprovskontroll av jordade vägguttag samt allmänt kända åldersmässiga avskrivningar på elinstallationer. Besiktningsförrättaren har i allmänhet större erfarenhet av elinstallationer än en husköpare/ägare. Några undersökningar i form av isolationsmätningar eller andra mätningar av elsystemet ingår inte. När uppgifter inhämtas angående elsystemet i fastigheten vilka frångår normal funktion ska elektriker/fackman anlitas. Dessa typer av undersökningar kräver i allmänhet besiktningsmän med särskild behörighet för respektive installation. Detta tilläggsuppdrag är att betrakta som en nyttig tilläggsinformation. Den innebär inte att besiktningsmannen garanterar funktion eller att installationen inte är i behov av en översikt, underhåll, uppgradering eller reparation. Undertecknad besiktningsman har inte el-behörighet. Besiktningsmannen ansvarar ej för eller kontrollerar inte riktigheten av säljaren angivna upplysningar.

ELCENTRAL

Allmänt: Observera att krav på jordfelsbrytare gäller från 1999. Jordfelsbrytare är ett krav vid utförande av golvvärme i våtrum med klinker och kan vid avsaknad innebära en risk för personskada.

VÄGGUTTAG

Allmänt: Jordade uttag med petskydd ökar säkerheten i hemmet. Förekomst av vägguttag som ej är petsäkra kan innebära risk för personskada. Krav på jordade elledningar gäller från 1994.

☐	Automatsäkringar	☒	Jordade vägguttag
☒	Gängsäkringar	☒	Ojordade vägguttag
☒	Jordfelsbrytare	☐	Petskydd i alla vägguttag
☒	Komplett gruppförteckning		

El-anläggningens ålder:	1968. Delar av anläggningen är uppdaterad i samband med renoveringar som gjorts.
Renovering eller översyn utförd av behörig elektriker och år:	I samband med installationen av luftvärmepump.
Säljarens upplysningar:	---
Stickprovskontroll av jordade uttag:	Utfört utan avvikelse.
Iakttagelser:	Ojordat uttag ovan diskbänk i pentry i källaren. Delar av anläggningen är äldre.
Slutsats och rekommendationer:	Det rekommenderas att kontakt tas med behörig fackman för översyn av anläggningen för att säkerställa anläggningens skick då delar av den är äldre.

Borås 2026-04-08
Byggrådet Besiktning Sverige AB

Mikael Svensson, Besiktningsman

7. BILAGA III: OKULÄR KONTROLL AV VATTEN OCH AVLOPP

Viss begränsad information lämnas beträffande installationsdelen enligt nedan. Bedömningar och rekommendationer grundar sig på säljarens uppgifter, allmänt kända ålders- och/eller försäkringsmässiga avskrivningar och/eller andra uppenbara indikationer på fel. Besiktningsförrättaren har i allmänhet större erfarenhet av installationer för vatten- och avlopp, än en normalt bevandrad husköpare/ägare, i detta fall redovisas därför bedömningar och eventuella rekommendationer avseende denna installation. Några undersökningar i form av mätningar, asbestinventering eller filmningar av vatten och avloppssystem mm utförs inte av besiktningsförrättaren. Dessa typer av undersökningar kräver i allmänhet fackmän med särskild behörighet för respektive installation. Detta tilläggsuppdrag är att betrakta som en nyttig tilläggsinformation. Den innebär inte att besiktningsmannen garanterar funktion eller att installationen inte är i behov av en översikt, underhåll, uppgradering eller reparation. För att säkerställa detta krävs en utredning av en behörig fackman. Besiktningsmannen ansvarar ej för eller kontrollerar inte riktigheten av säljaren angivna upplysningar.

Gjutjärnsledningar	50-60 år	3-kammarbrunn	Ca 20-30 år
Pvc rör (före 1970-tal)	Under 50 år	Infiltrationsbädd/markbädd	Ca 15-25 år
För pvc rör (1970-tal och framåt)	Över 50 år	Värmeväxlare	Ca 20-25 år
Tappvattenledningar	Ca 50-60 år	Varmvattenberedare,	
Avloppstank	Ca 30-35 år	Värmepannor	Ca 20 år

SAMLAD INFORMATION OM BYGGNADENS VATTEN OCH AVLOPP

Utförande av vatten och årtal:	1968. Delar av vattenanläggningen uppdaterad vid renoveringar som utförts.
Utförande av avlopp och årtal:	1968. Delar av avloppsanläggningen uppdaterad vid renoveringar som utförts
Säljarens upplysningar:	Radiator fungerar inte i klädkammaren i källaren.
Iakttagelser:	Äldre rostangripna gjutjärnsbrunnar förekommer i källaren och i garage. Delar av den har nått tekniskt väntad livslängd.
Slutsats och rekommendationer:	I källaren noterades att delar av husets avloppssystem består av äldre gjutjärnsdelar och rostiga golvbrunnar. Detta medför en ökad risk för stopp och eventuellt läckage vilket i sig kan leda till fuktrelaterade skador. Förslagsvis byts äldre delar och brunnar ut i samband med framtida renovering. Vid renovering bör även omkringliggande stammar kontrolleras då dessa bedöms ha uppnått sin tekniska livslängd.

Borås 2026-04-08
Byggrådet Besiktning Sverige AB

Mikael Svensson, Besiktningsman

9. BILAGA V: LITEN BYGGORDBOK

ASFABOARD

Porös, asfaltimpregnerad skiva.

ALKYDOLJEFÄRG

En "modernare" variant av oljefärg som består av linolja och alkydharts. Torkar snabbare än oljefärg men tränger inte lika djupt in i virket.

AVLOPPSLUFTARE

Rör som går upp genom yttertak och som har till uppgift att ta in luft vid spolning i avlopp, så att vakuum inte uppstår i systemet.

BETONG

Blandning av cement (bindemedel) och grus, sten (ballast)

BLÅBETONG

Lättbetongblock tillverkade av alunskeer. Radonhaltigt.

BRUNRÖTA

Angrepp av brunröta innebär att virkets hållfasthet nedsättes och att fibrerna spricker tvärs längdriktningen. Orsakas av svampangrepp.

BYGGFUKT

Fukt som tillförs byggnadsmaterial under byggtiden.

BÄRLÄKT

Virke som bär upp takpannor.

BÅGE

Den del av ett fönster som är öppningsbar.

CEMENT

Bindemedel i betong och putsbruk.

CYLINDER

Lås.

DAGVATTENLEDNING

Ledning i mark för att avleda vatten från stuprör och regnvattenbrunnar.

DRÄNERING

System av dränerande (vattenavledande) massor och ledningar.

DÖRRBLAD

Den öppningsbara delen av en dörr.

FALSAD PLÅT

Slätplåt som skarvas ihop med övervikta ståndscharvar.

FOTPLÅT

Dropplåt placerad vid takfot och som leder vatten ner i hängrännan.

FUKTSKYDD

Skikt av vattentät massa, luftspaltbildande matta av HD-polyeten eller bitumenduk etc., som har till uppgift att förhindra fuktinträngning i konstruktion eller hindra avdunstning från mark i s.k. uteluftsventilerad kryppgrund.

FUKTKVOT

Förhållandet mellan vikten på fuktigt material och materialets torrsvikt. Anges i % eller kg/kg.

FODER

Täckande listverk runt fönster eller dörr.

GRUNDMUR

Murverk runt uteluftsventilerad kryppgrund eller s.k. torpargrund varpå byggnaden vilar.

HAMMARBAND

Träregel längst upp på en regelvägg varpå takstolen vilar.

HANBJÄLKE

Tvärgående bjälke i takstol (mot s.k. "kattvind").

IMMA

Se mätnadsånghalt.

KARM

Den del av en dörr eller ett fönster som sitter fast i väggen.

KLINKER

Plattor av keramiskt material.

KLÄMRING

Ring med uppgift att hålla fast en plastmatta mot en golvvägg, så att inget vatten kan tränga in mellan golvvägg och mattan.

LIMTRÄ

T ex balkar sammanlimmade av flertal trästavar. Är starkare än motsvarande dimension "vanligt" virke.

MEKANISK VENTILATION

Ventilation som styrs av fläktar. Kan vara endast frånluft eller både frånluft och tilluft. Ibland förekommer även energiåtervinning ur frånluften.

MÄTNADSÅNGHALT

Den ånghalt som luft vid en viss temperatur maximalt kan innehålla. Kan även benämnas daggpunkt. Vattenången övergår då till vatten (kondenserar).

OKULÄR

Vad man kan se med ögat.

PLANSTEG

De horisontella stegen i en trappa.

RELATIV FUKTIGHET

Ånghalten i luft i % av mätnadsånghalten.

RADON

Radongas avgår vid radioaktivt sönderfall av radium i mineralkornen i jorden eller berggrunden.

REVETERING

Putspå rörvärmematta, som beklädnad på hus med trästomme.

SJÄLVDRAGSVENTILATION

Fungerar genom att varm luft, som är lättare än kall, stiger uppåt i rummet och ut genom frånluftskanaler.

SÄTTSTEG

Den vertikala ytan mellan planstegen i en trappa.

STÖDBEN

Den del av en takstol som utgör del av vägg längs takfot.

SVALL

Underlagstak av spontade bräder.

TRYCKE

Dörr eller fönsterhandtag.

TAKFOT

Där taket möter ytterväggen.

TAKNOCK

Översta delen av ett yttertak.

UNDERLAGSTAK

Tak som ligger under beläggning av t ex. tegelpannor, plåt eller överläggsplattor. Utgöres ibland av papp på träsvall, av masonit eller av armerad plastfolie.

UNDERRAM

Nedersta bjälken i en takstol. Utgör även del av bjälklag.

ÖVERLUFT

Ventilation mellan två utrymmen via ventil i vägg eller springa mellan dörrkarm och dörrblad.

ÖVERRAM

Den del av en takstol som underlagstaket vilar på.

10. BILAGA VI: TEKNISK MEDELLIVSLÄNGD FÖR BYGGNADSEDELAR OCH BYGGKONSTRUKTIONER

Vid köp av en fastighet bör man räkna med olika intervall för renovering och underhåll.

Byggmaterial och konstruktioner har begränsad livslängd.

Anmärkning: Till grund för livslängdsuppgifter finns bland annat Meddelande M84:10 Statens Institut för Byggnadsforskning, Sammanställning av livslängdsuppgifter SABO-avskrivningsregler samt erfarenhetsmässiga värden.

Takkonstruktioner

Takpapp låglutande/platta konstruktioner	20 år
Gummiduk låglutande/platta konstruktioner	30 år
Takpapp under takpannor av betong, tegel (Takpannor av betong/tegel)	30 år
Korrugerad takplåt med underliggande papp	35 år
Bandfalsad plåt, falsad plåt med underliggande papp	35 år
Asbestcementskivor/eternitskivor,	30 år
Plåtdetaljer (runt skorstenar, ventilation etc.)	35 år
Hängrännor/stuprör	25 år
Skorsten (renovering/omurning skorstenstopp, tätning rökanaler),	40 år
Nytt undertak – invändigt	40 år

Terrasser/balkonger/altaner/utomhustrappor

Tätskikt (t ex asfaltsbaserade tätskikt)	35 år
Plåt	35 år
Betongbalkonger (armering, betong exkl. tätskikt)	50 år

Fasader

Träpanel (byte)	40 år
Träpanel (målning)	10 år
Tegel	Ej Byte
Puts - tjockputs 2cm (renovering/omputsning)	30 år
Asbestcementplattor (eternitplattor)	30 år

Fönster/dörrar

Isolerglasfönster (blir otäta med tiden)	25 år
Byte fönster	40 år
Byte dörrar (inne/ute)	35 år
Målning fönster/dörrar	10 år

Dränering/utvändig fuktskydd

Dräneringsledning och utvändig vertikal (inklusive dagvattenledning i anslutning till dräneringsledning.)	25 år
Dagvattenledning utanför byggnaden	50 år

Invändigt

Målning/tapetsering etc.	10 år
Parkettgolv/trägolv (byte)	40 år
Parkettgolv/trägolv (slipning)	15 år
Laminatgolv	20 år
Klinkergolv	Ej byte
Plastmatta på golv (ej våtrum)	15 år
Köksluckor, bänkskivor, köksinredning	30 år
Snickerier och inredning (t ex lister). Ej kök	40 år

Värmegolv

Elvärmeslingor i golv	25 år
Elvärmeslingor i våtutrymme	30 år
Vattenburna slingor i golv	30 år

Våtutrymmen

Plastmatta i våtrum	20 år
Tätskikt under klinker/kakel i våtutrymme	30 år
Tätskikt i golv/vägg av typ tunn dispersion utfört under 1980-tal/i början av 1990-talet	15 år
Typgodkänd våtrumsmatta (plast) som tätskikt under klinker/kakel	
* utfört före 1995	20 år
* utfört efter 1995	30 år
Våtrumstapeter väggar	15 år

Installationer för vatten, avlopp samt värme

Avloppsledningar	50 år
Värmeledningar kall-/varmvattenledningar	50 år
Avloppstank	30 år
Sanitetsgods (tvättställ, WC stol m.m.)	30 år
Badkar	30 år
Värmeväxlare	20 år

Elinstallationer

Kablar, centraler etc.	45 år
------------------------	-------

Vitvaror

Kyl, frys, diskmaskin, spis, spishäll etc.	10 år
Tvättmaskin, torktumlare, torkskåp	10 år

Övriga installationer och annan maskinell utrustning än hushållsmaskiner

T ex varmvattenberedare, elradiator, värmepanna (olja/el) inkl. expansionskärl	20 år
Luftvärmepump	8 år

Ventilation

Injustering av ventilationssystem	5 år
Byte av fläktmotor	15 år
Styr- och reglerutrustning	20 år